GEMEENTE VIJFHEERENLANDEN

Memo

Aan Gemeenteraad
Van Auditcommissie
Datum 14 oktober 2026,

Onderwerp: Nota reserves en voorzieningen

Inleiding:
De Auditcommissie heeft afgelopen maandag gesproken over de Nota reserves en voorzieningen van het college. De accountant was hierbij aanwezig en heeft geadviseerd om twee wijzigingen in de nota aan te brengen. Hieronder vindt u de voorgestelde wijzigingen met een toelichting. De Auditcommissie ondersteunt de voorgestelde wijzigingen.

Voorgestelde wijzigingen:

1. Wijziging tekst punt 5 in paragraaf 5.6 Opheffen van reserves

De gemeenteraad heeft beleidsvrijheid in de omgang met reserves. Er zijn geen wettelijke restricties voor de gemeenteraad om reserves in te stellen, op te heffen of de bestemming ervan te wijzigen. In de nota zijn een vijftal situaties opgenomen waarin de reserves in principe opgeheven worden om zo de inzichtelijkheid te waarborgen en de integrale afwegingsfunctie mogelijk te maken.
Als punt 5 is in paragraaf 5.6 opgenomen: *“Als een reserve vrijvalt, komt het saldo ten gunste van de exploitatie.”*
Dat betekent dat het geld van de reserve bij vrijval weer beschikbaar komt voor de jaarlijkse, terugkerende inkomsten en uitgaven van een gemeente voor de dagelijkse taken en plannen. Met deze formulering kan de indruk gewekt worden dat het geld meteen weer besteed kan worden en dat is in strijd met het budget recht van de raad. Daarom wordt geadviseerd om punt 5 als volgt te wijzigingen: Als een reserve vrijvalt, komt het saldo ten gunste van *het resultaat na resultaatbestemming*.

Met deze formulering wordt duidelijk opgeschreven dat de raad bij het vaststellen van de jaarrekening (het resultaat) bepaalt waar het geld dat vrijvalt uit een reserve naar toe gaat (reslutaatbestemming). Hiermee wordt het budgetrecht van de raad geborgd.

2. Bevoegdheid college bij de vorming van een voorziening

In de nota staat in de eerste zin van paragraaf 6.2 dat de raad de voorzieningen vaststelt. Dit is echter een bevoegdheid van het college. Dit wordt hieronder toegelicht.

Een voorziening vloeit voort uit een feitelijke of in rechte afdwingbare verplichting. Voorzieningen vallen hiermee onder het vreemd vermogen. Volgens het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is de vorming ervan verplicht zodra een risico of verplichting bekend is. Omdat een voorziening juridisch verplicht is voor toekomstige verplichtingen of specifieke risico's waarvan de omvang vaststaat (zoals claims), is het college bevoegd om deze formeel te vormen en op te heffen. Om het budgetrecht van de raad te respecteren stemt de raad in met de vorming van een voorziening op het moment dat de gemeentebegroting of de jaarrekening wordt vastgesteld.

Een uitzondering hierop betreft de zogenoemde onderhoudsvoorzieningen (voorzieningen om toekomstige lasten van groot onderhoud te egaliseren). De vorming en vrijval van deze voorziening mag het college pas opnemen in de begroting en jaarrekening nadat de gemeenteraad hier expliciet over besloten heeft.

Het is dus het college die het besluit neemt om voorzieningen in te stellen of op te heffen en het is de raad die gevraagd wordt om hiermee in te stemmen.

Om dit duidelijk te maken in nota wordt u geadviseerd om de eerste zin van paragraaf 6.2 Vorming voorzieningen: *“Formeel besluit de gemeenteraad tot het instellen en opheffen van voorzieningen.”* te schrappen, zodat duidelijk wordt dat de bevoegdheid niet bij de raad ligt en daarmee bij het college.

Advies:
U wordt geadviseerd deze wijzingen over te nemen.